

ΝΕΑ

ΖΩΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΤΟΥ

ΕΤΟΣ Δ'.

ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΡΙΘ. 45

— ΜΑΪΟΣ 1908

ΣΚΛΗΡΟΙ ΚΑΙ ΔΕΙΛΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ο ΠΙΟ ΤΡΑΝΟΣ ΚΑΗΜΟΣ ΜΟΥ

Τὴν ὥρα τὴν ὑπέριστα τὸν θά τ' ὀβῇ τὸ φῶς μου
ἀγάλια ἀγάλια ὁ θάνατος ἓνας θά νὰ εἶναι ἐμένα
ὁ πιὸ τρανὸς καημὸς μου
δὲ θά εἶναι οἱ κούφιοι λογισμοὶ, τὰ χρόνια τὰ χαμένα,
τῆς φτώχειας ἢ ἔγνοια, τοῦ ἔρωτα ἢ ἀκοίμητη λαχτάρα,
μιὰ φλόγα μέσ' στὸ αἷμα μου, προγονικὴ κατάρρα,
μήτε ἢ ζωὴ μου ἢ ἀδειανή, συρμένη ἀπ' τὸ μαγνήτη
πάντα τῆς Μούσας, μήτ' ἐσὺ χιλιάκριβό μου σπῆτι.

Ὁ πιὸ τρανὸς καημὸς μου
θά εἶναι πὼς δὲ δυνήθηκα μ' ἐσὲ νὰ ζήσω, ὦ πλάση
πράσινη, ἀπάνου στὰ βουνά, στὰ πέλαγα, στὰ δάση,
θά εἶναι πὼς δὲ σὲ χάρηκα, σκυφτὸς μέσ' στὰ βιβλία,
ὦ Φύση, ὀλάκαιρη ζωὴ, κι ὀλάκαιρη σοφία!

Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ Η ΛΥΡΑ

Στὴν Κυρία Μ. Γ. Α.

Ἡ ψυχὴ, ποὺ εἶχε κάτι ἀπ' τὸ σκοτάδι
καὶ κάτι ἀπ' τὰ φτερά τὰ λαβωμένα,
πάει μὲ τοὺς ἴσκιους. Ἔφτασε τὸ βράδι,
ὅλα τὰ πνίγει μέσα του ἓνα ἓνα.

Ἡ ζωντανεύτρα τῆς ιδέας, ἡ λύρα,
(ἔστεκες πάντα ἔσὸν νὰ τὴ γρικήσης),
τὴ συνεπῆρε, μὴ ρωτᾷς, ποιὰ μοῖρα,
πάει μὲ τὰ ροδосούγνεφα τῆς δύσης.

— Κράτα τὸ βῆμα σου ἀλαφρά, μπροστά της
γυρ' ἓναν ἴσκιο ἀπ' τὴ δική σου χάρη·
νὰ φωτίσῃ θὰ ἰδῇς τὸ βράδιασμά της
ἓνα λευκό ὑπερούσιο φεγγάρι.

— Στείλε της πέρα ἐκεῖ τὸ περιστέρι,
Καλὴ, τοῦ λογισμοῦ σου, καὶ θὰ γίνουν
ρόδα χντᾶ ἀπὸ τῆς Αὐγῆς τὸ χέρι
τὰ σύγνεφα τῆς δύσης ποὺ ἀργοσβύνουν.

16/1/07

ΟΙ ΜΥΓΔΑΛΙΕΣ

Στὴν Κυρία Μ. Γ. Α.

Τῆς μυγδαλιᾶς σου τὸ κλωνάρι,
δροσολουσιτὸ μέσ' στὸ ποτήρι,
τὸ μοσκοβόλησε καὶ τῶκαμε κηπάρι
γύρω μου τᾶχαρο τὸ μοναστήρι.

Κ' ὕστερα δάσος ἔγινε καὶ τὸ κηπάρι
βαθρὸν καὶ φουντωμένο κι ὅλο μυγδαλιές:
« — Ἀθῶες κοπέλλες τοῦ σκληροῦ πατέρα, τοῦ Γενάρη,
σᾶς κλαίω, λιγόζωες, ὧ νυφοῦλες μυγδαλιές!
Νεκρικὰ θὰ σᾶς γίνουνε σεντόνια
σιὰ λιγερά σας τὰ κορμιά τὰ πέπλα τὰ λευκά,
καὶ θὰ σᾶς κάψῃ ἡ παγωνιά,
κι ἄλλῃ νυφιάτικη στολὴ θὰ πάρετε ἀπ' τὰ χιόνια. — »

Καὶ μ' ἀποκρίθηκαν: « — Μὴν κλαῖς τὸ ριζικό μας,
νὰ τὴν ποθῇς τὴ μοῖρα μας καὶ νὰ τὴν τραγουδᾷς.
Χιονάτες κι ἀπὸ τᾶνθισμα κι ἀπὸ τὸ θάνατό μας!
Εἴμαστ' ἐμεῖς τὰ θύματα τῆς ἄγριας Χειμωνιάς.
Αἶμα ζητᾶ βασιλικὸ ἢ δρακόντισσα νὰ πιῇ,
νὰ πέσῃ, νὰποκαρῶθῃ, νὰ πιῇ, καὶ νὰ χορτάσῃ,
ὅσο νὰ φτάσῃ ὁ χαλαστής μακριάθε, ὅσο νὰ φτάσῃ
μὲ τὸ γυννὸ ἡλιοστάλαχτο σπαθί,

“Οσο νὰ φτάσῃ ὁ ἥρωας, τὸ ξανθὸ Καλοκαίρι,
 κ’ ἡ Χειμωνιά νὰ σκοτωθῇ.
 Νὰ, βασιλιά πατέρα μας, τὸ αἷμα μας· ποιὸς ξέρει
 ζώουλες, καὶ ποιὸς θάνατους, ποὺ νὰ εἶναι πιὸ ἀκριβοί;
 Στῆς θυσίας ἀπάνω τὸ βωμὸ,
 στεφανωμένα θύματα γιὰ κάποιο λυτρωμὸ
 πεθαίνουμε ἀειπάρθενες μυριανθιστές·
 νὰ μᾶς ζηλεύῃς· μὴ μᾶς κλαίς!» —

Κι ἀπὸ τῆς μυγδαλιᾶς σου τὸ κλωνάρι,
 δροσολουστὸ μέσ’ στὸ ποτήρι,
 βλάστησε τοῦτο τὸνειρο· κ’ ἡ ἀρμονικὴ του χάρη
 τὸ ἰλάρωσε καὶ τᾶχαρο τὸ μοναστήρι.

23/1/07

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΤΟ ΤΣΑΛΑΠΑΤΗΜΑ

Στὰ 1898 τὸ μᾶν ἀποσπᾶσθῃκα στὸ 9ο εὐζωνικὸ τάγμα. Τοῦτο μαζί μὲ τὸ 3ο Πεζικὸ Σύνταγμα ἔκαναν τὴν πρωτοπορίαν τοῦ στρατοῦ ποὺ θὰ ἔμπαινε γιὰ δεύτερη φορὰ στὴ Θεσσαλία. Πήγαμε, θυμᾶμαι, ἀποβραδὺς καὶ στρατοπεδεύσαμε κάτω ἀπὸ τὴ Μουχλούκα. Οἱ προφυλακὲς τῶν τούρκων εἴτανε βγαλμένες στὴ ράχη καὶ κοίταζαν τοὺς ἐλιγμοὺς ποὺ ἔκανε τὸ σῶμα πρὶν νὰ καταυλισθῇ. Τότε ἄκουσα πίσω μου μιὰ φωνή:

— Βρὲ τοὺς γουρνομήτες, φόβο ποὺ μᾶς ἔχουνε!...

“Ὅλα τὰ περίμενα μὰ ὄχι καὶ τέτοιο λόγο. Γύρισα ξαφρισμένος κ’ εἶδα ἕνα ἔφεδρο δεκανέα νὰ μὲ κοιτάζῃ καὶ νὰ χαμογελᾷ, σὰ νὰ περίμενε νὰ τοῦ εἰπῶ—μπράβο σου!

— Ἐκεῖνοι μᾶς φοβᾶντε γιὰ ἐμεῖς ποὺ φύγαμε σὰ λαοί; τοῦ εἶπε ἕνα εὐζωνάκι ποὺ ἄναβε φωτιά δίπλα του.

— Μήπως φύγαμε ἀπὸ φόβο· τ’ ἀποκρίθηκε ὁ δεκανέας. Μᾶς διάταξαν καὶ φύγαμε· ἀλλοιῶς.....

Μὲν ἦρθε νὰ τὸν μπατσίσω· μὰ βαστάχτηκα. Τὸν καλοκοίταξα μοναχά: Τὸ μάτια του μικρὰ καὶ παμπόνηρα· τὸ πρόσωπό του μελαχροινὸ καὶ ἀνήσυχον· τὰ χεῖλη του φουσκωτὰ, ξανδιάντροπα. Δὲν εἶχαμε μιὰ ὥρα πορεία κ’ εἴτανε σὰ θέ μου καὶ συχώρεσέ με. Εἶχε παραπόδα τὸ ντουφέκι του καὶ κρεμοῦσε στὴ μπούκα τὸ ξεχαρβαλωμένο κορμί του σὰν κουρέλι. “Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔτρεχαν δῶθε—κεῖθε, πρόσταζαν μάλωναν· χωράτεταν ἢ δουλεύανε· ὅλοι ἔκαναν κατιτὶ γιὰ τὸν καταυλισμό. Ἐκεῖνος τίποτα· μοναχὰ γύριζε σὰν ἀγρίμι τὰ μάτια του ἀνήσυχον νὰ μὴν παρατηρηθῇ ἀπὸ κανένα ἀνώτερο. Κατάλαβα πῶς ἂν ἔλειπα κ’ ἐγὼ ὅτ’ ἀπὸ κλωνότανε κατὰ γῆς τ’ ἀνάσκελα.

— Πῶς δὲν κάνεις τίποτα καὶ σὺ, δεκανέα, τὸν ρώτησα.

— Τὰ κάνουν οἱ ἄλλοι· μὲ ἀποκρίθηκε μὲ τὸ ἴδιο χαμόγελο καὶ τὰ ἴδια πονηρὰ μάτια.

— Μὰ ἂν ἔλεγαν κ’ οἱ ἄλλοι τὸ ἴδιο;

— Μὴ δὲν τὸ λένε; Νομίζεις τοῦ λόγου σου πῶς ὅτι κάνουν τὸ κάνουν μὲ τὴ θέλησή